

Besluit

Ons kenmerk: ACM/DE/2016/204820_OV
Zaaknummer: 16.0799.52

BESLUIT

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt tot wijziging van het besluit tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld ingevolge artikel 81a, eerste lid, van de Gaswet voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016 voor N.V. RENDO

Pagina
1/14

Muzenstraat 41 | 2511 WB Den Haag
Postbus 16326 | 2500 BH Den Haag
T 070 722 20 00 | F 070 722 23 55
info@acm.nl | www.acm.nl | www.consuwijzer.nl

Besluit

1. Inleiding en leeswijzer

1. Met dit besluit wijzigt de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) haar besluit ter uitvoering van artikel 81a, eerste lid, van de Gaswet voor de netbeheerder N.V. RENDO (hierna: RENDO) voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016 (hierna: vijfde reguleringsperiode). Op grond van dit artikel moet ACM voor iedere netbeheerder afzonderlijk de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering (hierna: x-factor), de kwaliteitsterm (hierna: q-factor) en het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld (hierna: rekenvolumina) vaststellen.
2. Aanleiding voor het onderhavige wijzigingsbesluit is de wijziging van het methodebesluit voor de regionale netbeheerders gas voor de vijfde reguleringsperiode naar aanleiding van (tussen)uitspraken van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBb). Daarnaast is geconstateerd dat bij de eerdere berekening en vaststelling van de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina van onjuiste of onvolledige gegevens is uitgegaan. Deze gegevens komen voort uit de informatie die ACM jaarlijks bij de netbeheerders opvraagt, de zogenoemde reguleringsdata. De informatie dient te worden aangeleverd conform de door ACM vastgestelde Regulatorische Accountingregels (hierna: RAR),¹ begeleid door een accountantsverklaring. Desalniettemin hebben zowel ACM als de netbeheerders in de reguleringsdata, en daarmee in de gehanteerde gegevens ter vaststelling van het besluit van ACM, onjuistheden geconstateerd. In het onderhavige besluit corrigeert ACM daarom voor deze gebleken onjuistheden. ACM stelt de x-factor en de rekenvolumina opnieuw vast. De q-factor blijft ongewijzigd; ACM handhaaft in dit besluit de q-factor zoals die is vastgesteld in het besluit van 11 september 2014.²
3. Dit besluit bestaat uit een aantal hoofdstukken. Hoofdstuk 2 bevat de procedure van totstandkoming van dit besluit en in hoofdstuk 3 wordt het relevante wettelijk kader uiteengezet. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 toegelicht welke wijzigingen met het onderhavige besluit worden doorgevoerd. In hoofdstuk 5 wordt de relatie tot de tarievenbesluiten beschreven. Tot slot staat in hoofdstuk 6 het dictum verwoord.
4. ACM heeft twee bijlagen toegevoegd aan het besluit. Bijlage 1 bevat een overzicht van de gehanteerde gegevens (op hoofdlijnen) om te komen tot vaststelling van de (gewijzigde) x-factor. Bijlage 2 bevat de (ongewijzigde) rekenvolumina die ACM met onderhavig besluit

¹ Voor de actuele versie, zie: Regulatorische Accountingregels 2015, regionale netbeheerders elektriciteit en gas, november 2015, zaaknummer 15.0309.52.

² Besluit van 11 september 2014, met kenmerk ACM/DE/2014/205172 en zaaknummer 14.0741.52.

Besluit

vaststelt.³ ACM verwijst naar de internetpagina van ACM, www.acm.nl, voor de volledige berekeningswijze van de x-factor en de rekenvolumina.

2. Procedure van totstandkoming van dit besluit

5. Op 30 september 2013 heeft ACM het besluit ter uitvoering van artikel 81a, eerste lid, van de Gaswet voor RENDO vastgesteld voor de vijfde reguleringsperiode.⁴ Met dit besluit stelde ACM voor RENDO de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina vast. Kortheidshalve spreekt ACM hierna van 'x-factorbesluit'. Bij besluit van 11 september 2014 heeft ACM het besluit van 30 september 2013 gewijzigd.⁵
6. Op 5 maart 2015 heeft het CBb een tussenuitspraak⁶ gedaan over de beroepsgronden ingesteld tegen het door ACM genomen methodebesluit regionale netbeheerders gas 2014-2016 (hierna: methodebesluit voor de vijfde reguleringsperiode).⁷ Met deze uitspraak heeft het CBb aan ACM opgedragen om een tweetal gebreken te herstellen.⁸ Gelet hierop heeft ACM op 19 november 2015 een gewijzigd methodebesluit voor de vijfde reguleringsperiode vastgesteld.⁹ Naar het oordeel van het CBb heeft ACM hiermee niet voldaan aan de opdracht met betrekking tot de WACC.¹⁰ Gelet hierop heeft ACM op 10 februari 2016 opnieuw een gewijzigd methodebesluit voor de vijfde reguleringsperiode vastgesteld.¹¹ De aangebrachte wijzigingen in de methode van regulering voor de vijfde reguleringsperiode zijn van invloed op de berekening van de x-factor voor de vijfde reguleringsperiode. ACM ziet daarom aanleiding om in onderhavig besluit voor deze methodewijzigingen te corrigeren.
7. Voorts heeft ACM in het x-factorbesluit van 11 september 2014 aangegeven dat zij het x-factorbesluit, indien en voor zover nodig, zal aanpassen in het geval dat achteraf moet

3/14

---

³ Omwille van de leesbaarheid zijn de rekenvolumina in Bijlage 2 afgerond weergegeven. Bij het vaststellen van de standaardtarieven wordt gebruik gemaakt van onafgeronde rekenvolumina.

⁴ Besluit van 30 september 2013, met kenmerk ACM/DE/2013/204381 en zaaknummer 13.0800.52.

⁵ Besluit van 11 september 2014, met kenmerk ACM/DE/2014/205172 en zaaknummer 14.0741.52.

⁶ College van Beroep voor het bedrijfsleven, 5 maart 2015, ECLI:NL:CBB:2015:45.

⁷ Besluit van 26 september 2013, met kenmerk ACM/DE/2013/103998/549 en zaaknummer 103998.

⁸ Het betrof hier de motivering van de vergoeding van kosten van vreemd vermogen binnen de WACC en de in het methodebesluit voorziene vergoeding wegens de inkoop van netverliezen.

⁹ Besluit van 19 november 2015, met kenmerk ACM/DE/2015/206745 en zaaknummer 15.0384.52.

¹⁰ College van Beroep voor het bedrijfsleven, 12 januari 2016, ECLI:NL:CBB:2016:15. Dit betrof eveneens een tussenuitspraak. ACM is in afwachting van een einduitspraak van het CBb.

¹¹ Besluit van 10 februari 2016, met kenmerk ACM/DE/2016/206757 en zaaknummer 15.0384.52.

Besluit

worden vastgesteld dat van onjuiste of onvolledige gegevens is uitgegaan.¹² Sindsdien heeft ACM meerdere onjuistheden en onvolledigheden ontdekt. Gelet op het voorgaande ziet ACM aanleiding om in onderhavig besluit ook voor deze onjuistheden te corrigeren.

8. Op 20 juni 2016 is de conceptberekening van de x-factor en de rekenvolumina voor een feitelijke controle aan de netbeheerders voorgelegd.¹³ Hierbij heeft ACM de netbeheerders verzocht zich met name te richten op de wijzigingen ten opzichte van de berekeningen van de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina voor de reguleringsperiode 2011-2013 en 2014-2016. ACM heeft reacties ontvangen van Liander N.V., Endinet B.V. (hierna: Endinet) en Westland Infra Netbeheer B.V.. Mede naar aanleiding van de reacties heeft ACM de berekeningen aangepast en de x-factor en rekenvolumina voor iedere netbeheerder bepaald.
9. Ten overvloede merkt ACM op dat de x-factor en de rekenvolumina opnieuw gewijzigd kunnen worden, indien na onderhavig besluit blijkt dat de gehanteerde gegevens onjuist of onvolledig zijn. Nu uit de methode tot berekening van de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina volgt dat de hoogte van de x-factor mede is gebaseerd op gegevens die van andere netbeheerders afkomstig zijn, kan dit ook als gevolg van onjuiste of onvolledige gegevens van andere netbeheerders. Mocht achteraf blijken dat de gehanteerde gegevens onjuist of onvolledig zijn, waardoor achteraf moet worden vastgesteld dat bij het onderhavige besluit van onjuiste of onvolledige gegevens is uitgegaan, dan kan ACM de x-factor en rekenvolumina in dit besluit, indien en voor zover nodig, (opnieuw) aanpassen.

3. Wettelijk kader

10. De wetgever heeft ACM belast met de taak een reguleringsystematiek vast te stellen waarmee de doelmatigheid van de bedrijfsvoering van de regionale netbeheerders en de meest doelmatige kwaliteit van het transport van gas worden bevorderd. Jaarlijks stelt ACM in tarievenbesluiten de maximumtarieven vast die iedere netbeheerder in rekening mag brengen voor het transport van gas aan afnemers, het aansluiten van afnemers en de transport ondersteunende diensten. ACM vindt het belangrijk om inzichtelijk te maken hoe deze transporttarieven samenhangen met het onderhavige besluit en met de methode tot vaststelling van de x-factor, van de q-factor en van de rekenvolumina voor regionale

---

¹² Zie randnummer 11.

¹³ ACM heeft geen andere belanghebbenden geconsulteerd, omdat het veelal bedrijfsgevoelige gegevens van de netbeheerders betreft waarvan tevens de correctheid enkel door de netbeheerders zelf kan worden geverifieerd.

Besluit

netbeheerders gas¹⁴ (hierna: methodebesluit). ACM hecht hier aan omdat deze begrippen, en de daarbij behorende besluiten van ACM, onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden.

11. De methode tot vaststelling van de x-factor, de q-factor en van de rekenvolumina voor de regionale netbeheerders gas is vastgelegd in een separaat methodebesluit. Voor de vijfde reguleringsperiode heeft ACM deze drie (rekenkundige) methoden vastgelegd in het (gewijzigd) besluit van 10 februari 2016.¹⁵ De wettelijke grondslag voor dit methodebesluit is artikel 81 van de Gaswet:

" 1. De Autoriteit Consument en Markt stelt na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met representatieve organisaties van partijen op de gasmarkt, met inachtneming van het belang dat door middel van marktwerking ten behoeve van afnemers de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport worden bevorderd en rekening houdend met het belang van voorzieningszekerheid, duurzaamheid en een redelijk rendement op investeringen, de methode tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, van de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager van elke dienst waarvoor een tarief wordt vastgesteld, vast. Het besluit tot vaststelling van de methode geldt voor een periode van ten minste drie en ten hoogste vijf jaar.

2. De korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering heeft onder meer ten doel te bereiken dat de netbeheerder in ieder geval geen rendement kan behalen dat hoger is dan in het economisch verkeer gebruikelijk en dat de gelijkwaardigheid in de doelmatigheid van de netbeheerders wordt bevorderd.

3. De kwaliteitsterm geeft de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aan en heeft ten doel netbeheerders te stimuleren om de kwaliteit van hun transportdienst te optimaliseren.

4. De rekenvolumina die een netbeheerder gebruikt bij het voorstel, bedoeld in artikel 81b, zijn gebaseerd op daadwerkelijk gefactureerde volumina in eerdere jaren, of worden door de Autoriteit Consument en Markt geschat indien deze betrekking hebben op nieuwe tarieven."

12. ACM stelt ten behoeve van het jaarlijkse tarievenvoorstel van de netbeheerders periodiek – voor iedere reguleringsperiode – de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina voor iedere netbeheerder vast. ACM stelt met het onderhavige besluit de hoogte van de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina (gewijzigd) vast door het (gewijzigde) methodebesluit toe te passen. De wettelijke grondslag voor onderhavig besluit is artikel 81a, eerste lid, van de Gaswet:

¹⁴ Dit besluit is van toepassing op de netbeheerders die gas distribueren over transportnetten met een fijnmazig, regionaal karakter. Voor de netbeheerder van het landelijk net stelt ACM separaat de methode van regulering vast.

¹⁵ Besluit van 10 februari 2016, met kenmerk ACM/DE/2016/206757 en zaaknummer 15.0384.52.

Besluit

“1. Ten behoeve van het voorstel, bedoeld in artikel 81b, stelt de Autoriteit Consument en Markt voor iedere netbeheerder afzonderlijk voor dezelfde periode als waarvoor het besluit geldt op grond van artikel 81, eerste lid, vast:

- a. de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering,*
- b. de kwaliteitsterm, en*
- c. het rekenvolume van elke tariefdrager van elke dienst waarvoor een tarief wordt vastgesteld.”*

13. Iedere netbeheerder zendt jaarlijks aan ACM een voorstel voor de tarieven die zij ten hoogste zal berekenen voor het transport van gas en de dat transport ondersteunende diensten. Daarbij nemen de netbeheerders de bij onderhavig besluit door ACM (gewijzigd) vastgestelde x-factor, q-factor en rekenvolumina in acht. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 81b, eerste lid, van de Gaswet:

“1. Iedere netbeheerder die het transport van gas verricht dat bestemd is voor levering aan afnemers zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor het transport van gas aan die afnemers en de dat transport ondersteunende diensten, met inachtneming van:

- a. het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragers betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken,*
- b. de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 12f of 12g,*
- c. het bepaalde bij of krachtens artikel 81a,*
- d. de formule:*

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100} \right) TI_{t-1},$$

waarbij

TI_t = de totale inkomsten uit de tarieven uit het jaar *t*, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in het jaar *t* en het op basis van artikel 81a, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;
TI_{t-1} = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar *t*, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in het jaar *t-1* en het op basis van artikel 81a, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cpi = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar *t*, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar *t*, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft en

Besluit

- e. de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 39e of 39f, tweede lid, voor zover deze kosten doelmatig zijn;*
f. het totaal van de gemaakte kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen door of met instemming van Onze Minister en voor de investeringen tot aanpassing van dat verworven net waardoor aan de bij en krachtens deze wet daaraan gestelde eisen wordt voldaan, voor zover deze kosten doelmatig zijn.”

14. ACM stelt jaarlijks de tarieven vast die de netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor het transport van gas en de dat transport ondersteunende diensten en het verzorgen van een aansluiting en aansluitpunt.¹⁶ Dit tarievenbesluit bevat de tarieven die afnemers van gas ten hoogste moeten betalen.

4. Wijzigingen

15. In dit hoofdstuk beschrijft ACM de correcties die zij heeft doorgevoerd in de berekening van de x-factoren en de rekenvolumina, die zij met onderhavig besluit herziet. Daarbij zij opgemerkt dat een wijziging van de x-factoren voor de periode 2011-2013 in beginsel tot gevolg kan hebben dat de x-factoren voor de periode 2014-2016 ook wijzigen. Dit is onder andere het gevolg van de gewijzigde vaststelling van de jaarlijkse productiviteitsverandering. Om die reden zal in dit besluit ook worden ingegaan op wijzigingen van de x-factoren 2011-2013 die met separate besluiten van gelijke datum als onderhavig besluit worden vastgesteld.
16. Voor een gedetailleerde cijfermatige uitwerking van deze wijzigingen verwijst ACM naar de berekening van de x-factor en de rekenvolumina, te raadplegen op de internetpagina van ACM (www.acm.nl) ter plaatse van de publicatie van het onderhavige besluit. Deze berekening maakt deel uit van het onderhavige besluit.

4.1 Gewijzigd methodebesluit 2014-2016

17. In deze paragraaf beschrijft ACM de correcties als gevolg van de wijziging van het methodebesluit voor de vijfde reguleringsperiode.

---

¹⁶ Artikel 81c, eerste lid, van de Gaswet.

Besluit

Vergoeding van kosten van vreemd vermogen binnen de WACC

18. Bij tussenuitspraak van 5 maart 2015 heeft het CBb geoordeeld dat het methodebesluit voor de vijfde reguleringsperiode niet draagkrachtig was gemotiveerd voor zover het betrof de vergoeding van kosten van vreemd vermogen binnen de WACC. Na bestudering van deze tussenuitspraak heeft ACM ervoor gekozen om de motivering, zoals neergelegd in het oorspronkelijke methodebesluit, aan te passen. Bij tussenuitspraak van 12 januari 2016 heeft het CBb geoordeeld dat ACM niet aan diens opdracht heeft voldaan.¹⁷ Het CBb heeft ACM daarom opgedragen om in overleg met appellanten de kostenvoet vreemd vermogen opnieuw te bepalen. ACM heeft gevolg gegeven aan deze opdracht van het CBb door het opnemen van de door appellanten voorgestelde methodiek, het zogenoemde trapjesmodel, in het methodebesluit. Door de risicovrije rente en renteopslag voor de kostenvoet vreemd vermogen met dit trapjesmodel vast te stellen, houdt ACM rekening met de kosten van de langer lopende leningenportefeuilles van de netbeheerders.

Terugdraaien vergoeding voor inkoop netverliezen

19. Op 21 augustus 2014 heeft het CBb een deel van het codewijzigingsbesluit van ACM van 18 juli 2013 vernietigd.¹⁸ Als gevolg van dit codewijzigingsbesluit kwam de verantwoordelijkheid voor de inkoop van netverliezen gas per 1 januari 2015 bij de regionale netbeheerders te liggen. Door de vernietiging van dit deel van het codewijzigingsbesluit door het CBb bleef dit echter een verantwoordelijkheid van de leveranciers. Het deel van het codewijzigingsbesluit dat betrekking heeft op de wijziging van de volumeherleiding is in stand gebleven.
20. Met het oog op deze ontwikkeling was de vergoeding voor de inkoop van netverliezen, zoals neergelegd in het oorspronkelijke methodebesluit voor de vijfde reguleringsperiode, achterhaald geraakt en diende deze uit het methodebesluit te worden geschrapt. ACM heeft het CBb daarom verzocht, en appellanten hebben zich bij dat verzoek aangesloten, om een bestuurlijke lus toe te passen zodat ACM de gelegenheid zou krijgen om het methodebesluit in die zin aan te passen. Het CBb heeft in zijn tussenuitspraak van 5 maart 2015 aan dat verzoek voldaan. ACM heeft het methodebesluit voor de vijfde reguleringsperiode dienovereenkomstig gewijzigd.
21. ACM corrigeert met onderhavig besluit de x-factorberekening voor het wegvallen van de vergoeding voor netverliezen gas door het op nul stellen van zowel de kosten als de output die horen bij de netverliezen gas. De rekenkundige wijze waarop dit gedaan is wordt nader toegelicht in het rekenmodel voor de x-factor voor gas voor de vijfde reguleringsperiode.

¹⁷ ACM is in afwachting van de einduitspraak van het CBb.

¹⁸ ECLI:NL:CBB:2014:319.

Besluit

4.2 Onjuistheden in gehanteerde gegevens

22. In deze paragraaf beschrijft ACM de correcties als gevolg van geconstateerde onjuistheden in de gehanteerde gegevens.

Dubbele opname voorzieningen dubieuze debiteuren Endinet over 2009-2012

23. In een reactie van 17 februari 2015 op het winstenonderzoek¹⁹ van ACM heeft Endinet ACM op een mogelijke dubbeltelling gewezen. Naar aanleiding hiervan heeft ACM per e-mail van 2 maart 2016 aanvullende vragen aan Endinet gesteld. ACM heeft gevraagd of sprake is van een dubbeltelling van de voorziening “dubieuze debiteuren” in het x-factormodel behorende bij het methodebesluit voor de vijfde reguleringsperiode. Endinet heeft daar op 6 maart 2015 bevestigend op gereageerd. ACM licht dit nader toe.
24. ACM heeft een deel van de reguleringsdata voor de jaren 2009 tot en met 2011 opnieuw uitgevraagd in 2012, om in de x-factorberekening voor de reguleringsperiode 2014-2016 een vergelijking van kosten te kunnen maken op basis van gelijke Regulatorische Accountingregels. In deze nieuwe uitvraag heeft ACM de netbeheerders verzocht voor ieder jaar het bedrag ‘oninbare facturen fraude en leegstand’ op een aparte regel op te geven. Uit het winstenonderzoek, dat gebruikmaakte van deze reguleringsdata, is gebleken dat de kosten die Endinet onder deze post heeft opgenomen ook onderdeel waren van de post ‘onttrekkingen uit voorzieningen’. ACM komt zodoende tot de conclusie dat deze kostenpost ten onrechte dubbel wordt meegenomen en herstelt dit in onderhavig besluit.

Onjuistheden in EAV-volumes Cogas over 2011-2012

25. Naar aanleiding van de ontvangst van de reguleringsdata van Cogas Infra & Beheer B.V. (hierna: Cogas) over het jaar 2014 heeft ACM per e-mail van 4 september 2015 Cogas verzocht om te onderzoeken of de gegevens betreffende de EAV-volumes over de jaren 2011 en 2012 onjuistheden bevatten. Cogas heeft hier op 30 september 2015 bevestigend op gereageerd en heeft op 15 januari 2016 de juiste gegevens per e-mail aan ACM gestuurd.
26. Cogas heeft aangegeven dat er sprake was van onjuistheden in de EAV-volumes zoals deze waren opgegeven in de reguleringsdata van Cogas in de jaren 2011 en 2012. ACM concludeert dat de EAV-volumes van Cogas onjuist zijn en herstelt dit in onderhavig besluit.

¹⁹ Rapportage winsten regionale netbeheerders elektriciteit en gas 2008-2013, 31 maart 2015, met kenmerk ACM/DE/2015/201791 en zaaknummer 13.0272.29, te raadplegen via www.acm.nl.

Besluit

Aanpassing GAW-berekening gasaansluitdienst Stedin

27. In de gewijzigde x-factorbesluiten voor de regionale netbeheerders gas voor de reguleringsperiode 2011-2013 van gelijke datum als onderhavig besluit, heeft ACM fouten hersteld die waren ontstaan in de berekening van de start-GAW van de gasaansluitdienst voor Stedin Netbeheer B.V. (hierna: Stedin). Omdat een aanpassing van de GAW-berekening een doorwerkend effect heeft voor meerdere reguleringsperiodes, wordt door deze wijziging van de GAW-berekening ook de x-factorberekening voor de periode 2014-2016 geraakt. ACM voert daarom in de x-factorberekening voor de vijfde reguleringsperiode dezelfde aanpassing door aan de GAW en afschrijvingen van Stedin.
28. De aanpassing van de gegevens van Stedin vindt plaats in de rekenmodule waarmee voor iedere netbeheerder de start-GAW voor de gasaansluitingen wordt berekend.²⁰ Deze start-GAW is vervolgens input voor opeenvolgende berekeningen waarin de jaarlijkse mutatie van de GAW wordt doorgerekend. Deze jaarlijkse GAW-berekeningen vormen input voor de berekening van de kapitaalkosten en daarmee de x-factoren van opeenvolgende periodes. De aanpassing van de GAW-berekening van Stedin heeft zodoende een doorwerkend effect voor meerdere reguleringsperiodes. Dit effect zet zich voort totdat de start-GAW volledig is afgeschreven. Omdat de gasaansluitdienst door ACM sinds 1 januari 2011 wordt gereguleerd, betreft ACM vanaf de x-factorberekening voor de reguleringsperiode 2011-2013 deze aangepaste GAW bij de vaststelling van de x-factoren.
29. Voor een uitgebreide beschrijving van de geconstateerde onjuistheden in de gegevens en het gevolgde proces verwijst ACM naar hoofdstuk 4 van het gewijzigde x-factorbesluit van gelijke datum als onderhavig besluit voor RENDO voor de reguleringsperiode 2011-2013.²¹

4.3 Overige effecten

30. Buiten de *directe* effecten van de aanpassing van de reguleringsmethode (paragraaf 4.1) en onjuistheden in de gehanteerde gegevens (paragraaf 4.2) is er ook nog een *indirect* effect dat voortkomt uit de aanpassing van (gegevens in) de x-factorberekening voor regionale netbeheerders gas voor de vierde reguleringsperiode (2011-2013).
31. In de vijfde reguleringsperiode is de langjarige productiviteitsverandering in de methode van regulering geïntroduceerd.²² In de berekening van de langjarige productiviteitsverandering

²⁰ Zie hiervoor het document 'RNBs Gas 2011-2013 gewijzigde rekenmodule start-GAW gasaansluitdienst (Aug 2016)' op www.acm.nl ter plaatse van de publicatie van het onderhavige besluit.

²¹ Besluit van 25 augustus 2016, met kenmerk ACM/DE/2016/204802 en zaaknummer 16.0779.52.

Besluit

worden kosten- en outputgegevens gebruikt uit x-factorberekeningen van eerdere reguleringsperiodes. Omdat ACM de x-factorbesluiten voor de regionale netbeheerders gas voor de vierde reguleringsperiode (2011-2013) op de datum van onderhavig besluit gewijzigd heeft vastgesteld, kiest ACM ervoor om de berekening van de langjarige productiviteitsverandering over de periode 2014-2016 eveneens aan te passen. Voor een beschrijving van de doorgevoerde aanpassingen in deze berekening verwijst ACM naar hoofdstuk 4 van het gewijzigde x-factorbesluit gas voor RENDO voor de vierde reguleringsperiode (2011-2013).²³

5. Relatie tot tarievenbesluiten

32. Aangezien het gewijzigde x-factorbesluit betrekking heeft op de vijfde reguleringsperiode, is ACM voornemens om bij de vaststelling van de tarieven voor 2017 gebruik te maken van de nacalculatiebevoegdheid bedoeld in artikel 81c, tweede lid onderdeel b, van de Gaswet, om de gevolgen van deze wijziging voor de tarieven die zijn gehanteerd in de jaren 2014 tot en met 2016, te verrekenen in toekomstige tarieven.

11/14

---

²² Voor een beschrijving van de berekeningswijze verwijst ACM naar het (gewijzigde) methodebesluit voor de regionale netbeheerders gas voor de vijfde reguleringsperiode: besluit van 10 februari 2016, met kenmerk ACM/DE/2016/206757 en zaaknummer 15.0384.52.

²³ Besluit van 25 augustus 2016, met kenmerk ACM/DE/2016/204802 en zaaknummer 16.0779.52.

Besluit

6. Dictum

33. De Autoriteit Consument en Markt stelt de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 81a, eerste lid, aanhef en onderdeel a van de Gaswet voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016 voor N.V. RENDO gewijzigd vast op 7,83 per jaar.
34. De Autoriteit Consument en Markt handhaaft de kwaliteitsterm als bedoeld in artikel 81a, eerste lid, aanhef en onderdeel b van de Gaswet voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016 voor N.V. RENDO zoals eerder is vastgesteld, op 0 per jaar.
35. De Autoriteit Consument en Markt stelt het rekenvolume als bedoeld in artikel 81a, eerste lid, aanhef en onderdeel c van de Gaswet voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016 voor N.V. RENDO vast overeenkomstig Bijlage 2 bij dit besluit.
36. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts wordt dit besluit gepubliceerd op de internetpagina van de Autoriteit Consument en Markt (www.acm.nl).

Den Haag,

Datum: 25 augustus 2016

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

w.g.

drs. F.E. Koel
Teammanager Directie Energie

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Autoriteit Consument en Markt, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In het bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven

12/14

Besluit

Bijlage 2 bij herstel x-factorbesluit N.V. RENDO - Rekenvolumes Gas

Dit blad geeft een overzicht van de rekenvolumes van de regionale netbeheerders voor de jaren 2014-2016.

Rekenvolumes Transportdienst 2014-2016 (o.b.v. gemiddelde 2010-2012)

Kleinverbruik (t/m 40 m3/h)	
Vastrecht (TOVT)	101.152
Capaciteitsafhankelijk tarief (TAVTc)	342.941
Profielgrootverbruik (>40 m3/h)	
Vastrecht (TOVT)	353
Capaciteitsafhankelijk tarief (TAVTc)	23.775
Telemetriegrootverbruik (< 16 bar)	
Vastrecht (TOVT)	90
Capaciteitsafhankelijk tarief (TAVTc) lage druk	3.785
Capaciteitsafhankelijk tarief (TAVTc) hoge druk	26.392
Capaciteitsafhankelijk tarief (TAVTc) standaard	-
Extra hoge druk (>= 16 bar)	
Vastrecht (TOVT)	-
Capaciteitsafhankelijk tarief (TAVTc)	-

Rekenvolumes Aansluitdienst 2014-2016 (o.b.v. gemiddelde 2010-2012)

Enmalige Aansluitvergoeding > 40 m3(n)/h

Lage druk aansluitingen

40 t/m 65 m3(n)/h	1
65 t/m 100 m3(n)/h	2
100 t/m 160 m3(n)/h	-
160 t/m 250 m3(n)/h	-
250 t/m 400 m3(n)/h	-
400 t/m 650 m3(n)/h	-
650 t/m 1000 m3(n)/h	-
1000 t/m 1600 m3(n)/h	-
1600 t/m 2500 m3(n)/h	-
vanaf 2500 m3(n)/h	-

Hoge druk aansluitingen

40 t/m 65 m3(n)/h	-
65 t/m 100 m3(n)/h	-
100 t/m 160 m3(n)/h	-
160 t/m 250 m3(n)/h	0
250 t/m 400 m3(n)/h	1
400 t/m 650 m3(n)/h	-
650 t/m 1000 m3(n)/h	1
1000 t/m 1600 m3(n)/h	-
1600 t/m 2500 m3(n)/h	-
vanaf 2500 m3(n)/h	-

Extra hoge druk aansluitingen

vanaf 40 m3(n)/h	-
------------------	---

Periodieke Aansluitvergoeding aansluitingen > 40 m3/h

Lage druk aansluitingen

40 t/m 65 m3(n)/h	142
65 t/m 100 m3(n)/h	142
100 t/m 160 m3(n)/h	37
160 t/m 250 m3(n)/h	22
250 t/m 400 m3(n)/h	5
400 t/m 650 m3(n)/h	3
650 t/m 1000 m3(n)/h	-
1000 t/m 1600 m3(n)/h	-
1600 t/m 2500 m3(n)/h	-
vanaf 2500 m3(n)/h	-

Hoge druk aansluitingen

40 t/m 65 m3(n)/h	2
65 t/m 100 m3(n)/h	8
100 t/m 160 m3(n)/h	13
160 t/m 250 m3(n)/h	23
250 t/m 400 m3(n)/h	19
400 t/m 650 m3(n)/h	8
650 t/m 1000 m3(n)/h	7
1000 t/m 1600 m3(n)/h	5
1600 t/m 2500 m3(n)/h	5
vanaf 2500 m3(n)/h	3

Extra hoge druk aansluitingen

vanaf 40 m3(n)/h	-
------------------	---

Enmalige Aansluitvergoeding t/m 40 m3(n)/h - aansluiting t/m 25 meter

Lage druk aansluitingen

0 t/m 10 m3(n)/h	699
10 t/m 16 m3(n)/h	4
16 t/m 25 m3(n)/h	9
25 t/m 40 m3(n)/h	4

Hoge druk aansluitingen

0 t/m 10 m3(n)/h	-
10 t/m 16 m3(n)/h	-
16 t/m 25 m3(n)/h	-
25 t/m 40 m3(n)/h	-

Extra hoge druk aansluitingen

0 t/m 40 m3(n)/h	-
------------------	---

Periodieke Aansluitvergoeding aansluitingen t/m 40 m3/h

Lage druk aansluitingen

0 t/m 10 m3(n)/h	98.969
10 t/m 16 m3(n)/h	669
16 t/m 25 m3(n)/h	1.104
25 t/m 40 m3(n)/h	410

Hoge druk aansluitingen

0 t/m 10 m3(n)/h	-
10 t/m 16 m3(n)/h	-
16 t/m 25 m3(n)/h	1
25 t/m 40 m3(n)/h	-

Extra hoge druk aansluitingen

0 t/m 40 m3(n)/h	-
------------------	---

Enmalige Aansluitvergoeding t/m 40 m3(n)/h - meerlengte > 25 meter

Lage druk aansluitingen

0 t/m 10 m3(n)/h	1.395
10 t/m 16 m3(n)/h	8
16 t/m 25 m3(n)/h	142
25 t/m 40 m3(n)/h	120

Hoge druk aansluitingen

0 t/m 10 m3(n)/h	-
10 t/m 16 m3(n)/h	-
16 t/m 25 m3(n)/h	-
25 t/m 40 m3(n)/h	-

Extra hoge druk aansluitingen

0 t/m 40 m3(n)/h	-
------------------	---

NB: Voor de leesbaarheid worden in deze bijlage de rekenvolumina afgerond weergegeven. Bij het vaststellen van de tarieven wordt gebruik gemaakt van onafgeronde rekenvolumina.